

EXPUNERE DE MOTIVE

În prezent, urmare a politicilor defectuoase din sistemul educațional, România a rămas în anii 2024–2025 pe primul loc în UE la părăsirea timpurie a școlii, cu circa 16,8% dintre tinerii de 18–24 de ani ieșind prematur din educație, potrivit datelor Eurostat prelucrate de Edupedu¹.

În același timp, începutul anului școlar 2025 a fost marcat de proteste masive ale cadrelor didactice împotriva restructurării școlilor și creșterii sarcinii didactice, fapt care a semnalat riscurile luării unor decizii administrative în baza aplicării mecanice a unor criterii cantitative, fără evaluări de impact asupra accesului la educație al copiilor din comunitățile vulnerabile².

Aceste probleme din educație sunt cauzate și de deficitul de profesori din sistem, mai ales în disciplinele „STEM”, abreviate ca „ȘTIAM” în anexa Legii nr. 198/2023, situație ce afectează direct calitatea și distribuția ofertei educaționale³.

Totodată, în învățământul preuniversitar, aproape 44.600 de posturi au fost acoperite de suplinitori în 2023–2024, indicator al unei presiuni structurale care se amplifică în mediul rural și în zonele izolate⁴.

În privința normei didactice din învățământul universitar, s-a arătat în mod constant faptul că intervențiile asupra legislației specifice au generat mai mult confuzii în aplicarea legii decât au oferit clarificări, ceea ce a condus la practici neunitare la nivel de universități⁵, afirmațiile efectuate în spațiul public de însuși ministrul educației demonstrând că nici la nivel de minister modificările nu au fost înțelese⁶, iar, din cauza acestor norme neclare, senatele universitare au procedat la „ajustarea” ponderilor între activitățile didactice într-o manieră arbitrară, cu consecințe negative asupra personalului didactic și, indirect, asupra actului de educație.

¹ <https://www.edupedu.ro/romania-pe-primul-loc-in-ue-la-parasirea-timpurie-a-scolii-si-in-2024-la-fel-ca-in-ultimii-4-ani-aproape-17-dintre-tinerii-romani-cu-varste-intre-18-si-24-de-ani-absolvisera-cel-mult-gimnaziul/>

² <https://www.rfi.fr/ro/rom%C3%A2nia/20250908-protest-%C3%AEn-prima-zi-de-%C8%99coal%C4%83-peste-10-000-de-cadre-didactice-au-mers-%C3%AEn-mar%C8%99-din-pia%C8%9Ba-victoriei-spre-cotroceni-foto>

³ <https://www.edupedu.ro/romania-inregistreaza-deficit-de-profesori-calificati-la-matematica-stiinte-educatie-fizica-arte-si-alte-materii-raport-international/>

⁴ <https://www.digi24.ro/stiri/actualitate/educatie/lipsa-cadrelor-didactice-este-aproape-generalizata-in-ue-24-de-tari-din-27-inclusiv-romania-iata-care-sunt-motivele-2911583>

⁵ <https://www.edupedu.ro/oficial-norma-didactica-pentru-profesorii-din-universitati-nu-creste-obligatoriu-prin-legea-bolojan-ci-doar-pentru-cadrelor-didactice-din-preuniversitar/>

⁶ <https://www.edupedu.ro/ministrul-daniel-david-sustine-ca-si-in-universitar-s-a-marit-norma-didactica-tot-cu-doua-ore-legea-bolojan-creste-doar-limita-maxima-pentru-norma-didactica-in-invatamantul-superi/>

ROMANIA

Cu privire la soluțiile propuse, în ceea ce privește art. I, după cum am arătat, practica a evocat că aplicarea automată a criteriilor privind numărul de beneficiari primari a condus la propuneri de comasare sau desființare a unor școli din localități cu distanțe mari până la cea mai apropiată unitate școlară, fără alternativă realistă de transport și fără analiză a consecințelor asupra frecvenței și a rezultatelor școlare.

Introducerea alin. (7¹) la art. 16 din Legea nr. 198/2023 înlătură utilizarea exclusivă a criteriului numeric pentru aceste situații și blochează extinderea mecanică a dispozițiilor alin. (6) la comunități vulnerabile.

Noul alin. (7²) condiționează orice decizie de reorganizare sau desființare de o evaluare de impact educațional, social și economic, cu parametri explicit indicați în textul legii: distanța până la cea mai apropiată unitate, infrastructura de transport, condițiile socioeconomice locale și specificul geografic, toate raportate la interesul superior al copilului și al elevului.

Efectul urmărit este menținerea serviciilor educaționale de proximitate acolo unde închiderea ar produce costuri de acces disproporționate și risc crescut de părăsire timpurie a școlii. Mecanismul propus este unul operațional: autoritățile educaționale locale și județene vor fundamenta decizia pe o analiză documentată, verificabilă, evitând deciziile bazate pe simple cote de înscriși.

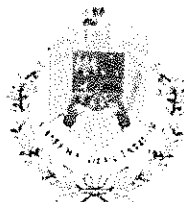
Cu privire la art. II, cadrul actual a permis interpretări divergente ale competențelor senatului universitar asupra normei didactice, inclusiv stabilirea unor echivalări neprevăzute în lege.

Modificarea alin. (20) al art. 211 delimitează clar rolul de organizare a aplicării legii, fără posibilitatea depășirii limitelor stabilite la alin. (7)–(9) și fără instituirea de echivalări paralele, fapt care face necesară și abrogarea alin. (26).

Art. III propune intervenții țintite în Legea-cadru nr. 153/2017, după cum urmează:

Alineatul (2²) instituie o majorare de 25% aplicată tarifului orar aferent salariului de bază pentru orele efectuate peste norma didactică legală, inclusiv în regim de plată cu ora ori cumul. Măsura oferă o compensație clară pentru munca suplimentară și creează un instrument transparent de acoperire a vârfurilor de sarcină.

Alineatul (2³) introduce un spor de 10% pentru cadrele didactice care predau discipline din domeniile ȘTIAM, astfel cum sunt definite la pct. 54 din Anexa Legii nr. 198/2023. Rațiunea este stimularea ofertei reale de predare în domenii cu deficit de personal și cu relevanță directă pentru competitivitatea economică, cercetare și inovare.

ROMANIA

Alineatul (2^a) instituie o indemnizație de instalare de 15.000 lei/an, pe o durată de 3 ani consecutivi, pentru personalul didactic care ocupă pentru prima dată, prin concurs, un post în localități rurale izolate sau defavorizate. Plata acesteia se face proporțional cu timpul efectiv lucrat, iar restituirea sumelor aferente anilor neefectuați se realizează în cazul încetării raporturilor de muncă din inițiativa beneficiarului înainte de împlinirea termenului. Măsura vizează atragerea și stabilizarea personalului calificat în zonele cu cea mai acută lipsă de resursă umană, reducând fluctuația și asigurând continuitatea procesului educațional.

Efectele așteptate sunt concrete și măsurabile. În preuniversitar, menținerea unităților de învățământ în comunitățile izolate reduce distanța parcursă zilnic de elevi, îmbunătățește frecvența și scade riscul de abandon. În universitar, uniformizarea echivalărilor elimină diferențele nejustificate de încărcare didactică între instituții și clarifică așteptările privind proiectarea programelor. Totodată, creșterile salariale propuse cresc atractivitatea predării aferente materiilor ȘTIAM și a posturilor din mediul rural izolat, asigurând acoperirea normelor acolo unde recrutarea este dificilă.

Vă solicit să observați că inițiativa legislativă propusă oferă soluții precise la probleme identificate în practică, al căror scop este, într-un final, creșterea calității actului educațional, motiv pentru care vă solicit sprijinul în adoptarea acestei propuneri de act normativ.

Inițiator,

Deputat Silviu-Octavian Gurlui

LISTA

Susținătorilor propunerii legislative – Lege pentru completarea Legii învățământului preuniversitar nr. 198/2023, pentru modificarea și completarea Legii învățământului superior nr. 199/2023 și pentru completarea Legii-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice

Nr.	Numele și prenumele	Grupul parlamentar	Semnătura
14	CONSTANTIN Mărușcă	AUR	
15	SIDOS EUGEN	AUR	
16	PLĂEȘU LAURENȚIU	AUR	
17	VASILE MIRIAN	AUR	
18.	LAVRIC SORIN	AUR	
19.	STAN DUMITRU	AUR	
20.	Stoica Ciprian-Titi	AUR	
21.	Jacob Ciprian	AUR	
22.	Roman Marius - Valentin	AUR	
23.	VĂRDU CRISTIAN	AUR	
24.	Parasca Teofil	AUR	
25.	COSTACHE CHERNIA	AUR	
26.	Geamănuș Ștefan	AUR	

LISTA

Susținătorilor propunerii legislative – Lege pentru completarea Legii învățământului preuniversitar nr. 198/2023, pentru modificarea și completarea Legii învățământului superior nr. 199/2023 și pentru completarea Legii-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice

Nr.	Numele și prenumele	Grupul parlamentar	Semnătura
1.	KOLER EDUARD	AUR	
2.	GHEORGHE IONEL	AUR	
3.	LUCIAN MUSTĂ	AUR	
4.	D'LEA STRO	AUR	
5.	SORIN MURCĂȘ	AUR	
6.	Constantinescu Andrei Claudiu	AUR	
7.	BASER VALENTIN	AUR	
8.	OSNIN CORNEAȘ	AUR	
9.	MICLĂU SAMUEL - VIRIL	AUR	
10.	GROBU VERONICA	AUR	
11.	GURLOIU SILVIU - OCTAVIAN	AUR	
12.	VSADIU GABRIEL	AUR	
13.	Vulpoi Dorel	AUR	

LISTA

Susținătorilor propunerii legislative – Lege pentru completarea Legii învățământului preuniversitar nr. 198/2023, pentru modificarea și completarea Legii învățământului superior nr. 199/2023 și pentru completarea Legii-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice

Nr.	Numele și prenumele	Grupul parlamentar	Semnătura
14.	ARIANA-ECENA CIRLIGEANU	A.U.R.	
15.	SERBAN BIANINA	AUR	
16.	SIMION GEORGE NICOLAE	AUR	
17.	PASCARIU MIMAI - COSMIN	AUR	
18.	ARTIMON DAN	AUR	
19.	POSCASU PETRE	AUR	
20.	HRISTU COSMIN	AUR	
21.	Priesu Ionel	AUR	
22.	COLESA IULIA-ALINA	AUR	
23.	Munteanu Nelu	AUR	
24.	CALIN GHE MATIAS	AUR	
25.	LOVIN RAMONA	AUR	
26.	LAURA GHERASIU	AUR	

LISTA

Susținătorilor propunerii legislative – Lege pentru completarea Legii învățământului preuniversitar nr. 198/2023, pentru modificarea și completarea Legii învățământului superior nr. 199/2023 și pentru completarea Legii-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice

Nr.	Numele și prenumele	Grupul parlamentar	Semnătura
27.	IAGAR MONICA	AUR	
28.	BIRO DANIEL - RĂZVAN	AUR	
29.	BORDIAN ALEXANDRU	AUR	
30.	AVRĂNESCU ȘTEFĂNIȚĂ - ALIN	AUR	
31.	Veloscu Floarea Bogdana	AUR	
32.	BUTĂRĂȘ CUSTINĂ - IULIA	AUR	
33.	PĂUNESCU SILVIU - TITUS	AUR	
34.	Tamara Dan	AUR	
35.	NEGĂSCU MIHAI BOGDAN	AUR	
36.	KUMTRINA MITREA	AUR	
37.	DASCĂLU CRISTINA EMANUELA	AUR	
38.	LIDIA VADIM TUDOR	AUR	
39.	IOSUB COSMIN TEODOR	AUR	

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

LEGE

**pentru completarea Legii învățământului preuniversitar nr. 198/2023,
pentru modificarea și completarea Legii învățământului superior nr.
199/2023 și pentru completarea Legii-cadru nr. 153/2017 privind
salarizarea personalului plătit din fonduri publice**

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Art. I – La articolul 16 din Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 613 din 5 iulie 2023, cu modificările și completările ulterioare, după alineatul (7) se introduc două noi alineate, alin. (7¹)-(7²), cu următorul cuprins:

„(7¹) Unitățile de învățământ prevăzute la alin. (2) și cele din unitățile administrativ-teritoriale izolate sau defavorizate nu pot fi reorganizate sau desființate pentru criterii ce țin exclusiv de numărul beneficiarilor primari, dispozițiile alin. (6) nefiind aplicabile.

(7²) Unitățile de învățământ prevăzute la alin. (2) și cele din unitățile administrativ-teritoriale izolate sau defavorizate pot fi reorganizate sau desființate numai după o evaluare de impact educațional, social și economic, cu luarea în considerare a unor factori precum distanța până la cea mai apropiată unitate de învățământ, infrastructura de transport, condițiile socioeconomice locale și specificul geografic local și cu respectarea interesului superior al copilului/elevului.”

Art. II - Legea învățământului superior nr. 199/2023, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 614 din 5 iulie 2023, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

ROMANIA

1. La articolul 211, alineatele (8), (9) și (20) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(8) În învățământul de scurtă durată și cel universitar de licență, ora de activități de predare reprezintă 2,5 ore convenționale.

(9) În învățământul universitar de masterat și în învățământul universitar de doctorat, ora de activități de predare reprezintă 3 ore convenționale, iar ora de activități prevăzute la alin. (2) lit. b) reprezintă 2 ore convenționale.

(20) Senatul universitar organizează aplicarea prezentei legi cu privire la norma didactică universitară, fără a putea stabili ori modifica limitele prevăzute la alin. (7)–(9) și fără a institui echivalări ale activităților didactice în afara celor prevăzute de prezenta lege.”

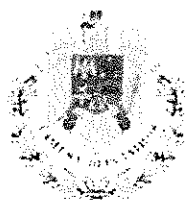
2. La articolul 211, alineatul (26) se abrogă.

Art. III - La articolul 25 din Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 492 din 28 iunie 2017, cu modificările și completările ulterioare, după alineatul (2¹) se introduc trei noi alineate, alin. (2²)-(2⁴), cu următorul cuprins:

«(2²) Pentru orele didactice prestate peste norma didactică stabilită prin lege, personalul didactic din familia ocupațională „Învățământ” beneficiază de o majorare cu 25% față de tariful orar aferent salariului de bază al funcției deținute, care se aplică inclusiv în situația incidenței regimului de plată cu ora ori cumulului, după caz, care nu este inclusă la calculul sumei prevăzute la alin. (1).

(2³) Prin excepție de la prevederile alin. (1), personalul didactic din familia ocupațională „Învățământ” care predă discipline într-unul dintre domeniile ȘTIAM, astfel cum această noțiune este definită la pct. 54 din Anexa Legii învățământului preuniversitar nr. 198/2023, cu modificările și completările ulterioare, beneficiază de un spor de 10% aplicat la salariul de bază, care nu este inclus la calculul sumei prevăzute la alin. (1).

(2⁴) Personalul didactic din familia ocupațională „Învățământ” care ocupă pentru prima dată, prin concurs, un post în unități de învățământ din localități rurale izolate sau defavorizate beneficiază de o indemnizație de instalare în cuantum de 15.000 lei/an, pe o perioadă de 3 ani consecutivi, cu condiția menținerii încadrării în aceeași unitate de învățământ și a obținerii cel puțin a calificativului „Bine” la evaluarea profesională anuală, care nu se ia în calcul la determinarea plafonului prevăzut la alin. (1) și se acordă proporțional cu timpul efectiv lucrat în fiecare an. În cazul încadrării cu normă parțială, indemnizația de instalare se acordă în mod

ROMANIA

proporțional. În situația încetării raporturilor de muncă la inițiativa persoanei beneficiare a indemnizației de instalare înainte de împlinirea termenului de 3 ani, sumele aferente anilor neefectuați se restituie proporțional cu perioada rămasă.»

Art. IV - Prezenta lege intră în vigoare începând cu anul școlar și, respectiv, universitar următor publicării acesteia în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Art. V - Legea învățământului superior nr. 199/2023, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 614 din 5 iulie 2023, cu modificările și completările ulterioare, și cu modificările și completările aduse prin prezenta lege, va fi republicată, dându-se textelor o nouă numerotare.

Art. VI - Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 492 din 28 iunie 2017, cu modificările și completările ulterioare, și cu modificările și completările aduse prin prezenta lege, va fi republicată, dându-se textelor o nouă numerotare.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (1) din Constituția României, republicată.

Președintele Camerei Deputaților

Președintele Senatului